

Ansökan

Vi är beredda att ta: Nationellt Ansvar för Barn som far illa

Fryshuset, Hela Människan och IOGT – NTO rörelsen vill ta ett nationellt ansvar för barn och ungdomar som far illa, de som inte får hjälp och stöd genom att samordna befintliga och skapa nya verksamheter.

Bakgrund

Det finns alltför många barn och ungdomar som lever i dysfunktionella familjer. Den största gruppen är barn som lever i riskbruks- eller missbruksmiljöer. Enligt Statens Folkhälsoinstitut innebär det 400.000 barn. Var femte barn har en mamma eller pappa eller båda som är beroende av alkohol. Därtill finns andra orsaker varför föräldrarna inte kan känslomässigt knyta an till sina barn så att barnen upplever sig sedda, hörda och bekräftade. Orsaken kan vara psykisk ohälsa, förstånds-handikapp, våld, arbetsnarkomani, skilsmässa, nyfattigdom mm.

Satelitkonferensen, Dags För Barnen den 10/9 2007, var en utmärkt nationell satsning för att lyfta frågan och skapa stöd för barn som far illa. I kontakter med olika aktörer lokalt som länsövergripande finns frågor och funderingar om vad som händer och har hänt efter den 10/9. Hur ser uppföljningen ut? Vem har det övergripande ansvaret? Vem har vilket ansvar? Det spretar åt olika håll. Vi upplever att många fick viljan att göra något men att komma till handling blev mycket svårare.

Även om landsting och kommuner gör mycket bra insatser är de inte tillräckliga. De flesta barnen är inte sedda och uppmärksammade och kanske inte heller upptäckta. Forskning säger att dessa barn har fyra gånger större risk att själva hamna i missbruk, kriminalitet eller annat asocialt beteende än andra barn.

Socialdepartementet har genom att tex tillskjuta medel för projektet "Nationella stödstrukturer" till en ideell organisation visat sin tilltro till den ideella sektorn. Vi, ansökande organisationer, ser fram emot ett nationellt samarbete för barns bästa.

Vi vill även hänvisa till Peter Örn's utredning om spelregler för samarbete mellan offentlig och ideell sektor finns möjliga samarbetsformer. Glädjande är att även SKL har skrivit under detta dokument.

Projektid

Tre år

Syfte

Skapa och ge stöd till barn, ungdomar och unga vuxna i dysfunktionella familjer med betoning på barn till missbrukare.

Målgrupp

Nyckelpersoner som är anställda i kommun och landsting som arbetar med barn och ungdomar

Politiker som har ansvar för barn och ungdomar

Anställda och frivilliga i ideella organisationer

Allmänheten i kommunerna

Barnen och föräldrarna i dysfunktionella familjer

Vuxna barn som växt upp i dysfunktionella familjer

De projektägande organisationerna

Nuvarande verksamheter för de glömda barnen:

Fryshuset

- Nätvandrararna – nå ungdomar via internet och slussa dem till personer där de bor. Idag har man kontaktpersoner från offentlig sektor i 261 kommuner.
- United Sisters och Lugna Gatan finns på flera platser och har ett stort kontaktnät.
- Samarbete med Riksnätverket Nattvandrararna
- Forum för Eldsjälar – nationell konferens
- Fryshusandan – Under tre år nå 30 regioner med ca 180 kommuner
- Ensamma Mammor – När kvinnor till män med aktivt missbruk

Hela Människan

- Kursen Vara Vettig Vuxen – Utbildar offentligt som ideellt anställda och enskilda. Idag har man nått ca 70 kommuner.
- Linus gruppledarutbildning
- Nätverk för gruppledare
- Lokala och länsnätverk för de som arbetar för utsatta barn i offentlig som ideell sektor
- Särskild satsning på unga vuxna, 17-25 år – skapa samtalsgrupper

IOGT-NTO-rörelsen

Finns i hela landet med verksamhet för barn, ungdomar och vuxna i drogfria miljöer.

- Tollare/Wendelsbergs folkhögskola – gruppledarutbildning
- Vit Jul – barn får en nykter jul

.IOGT-NTO:s Sociala arbete:

- Kamratstöd för, med och av nyktra missbrukare och anhöriga, även barn, ca 80 verksamheter idag – Ytterligare 50 verksamheter efter 3 år
- Ferieverksamhet för familjer – Finns i alla län efter 3 år
- Huskuren, pedagogiskt material för familjen – Finns utbildade ledare och verksamhet i 10 län efter 3 år.
- Forumteater för ungdomar, föräldrar och skolpersonal om barn situation i missbruksfamiljer spelas på minst 20 orter per år.

Junis:

- Kommunenkät – kring vilka kommuner som har stödgrupper
- Producera en film kring detta med att växa upp med en mamma eller pappa som dricker för mycket alkohol.
- Genomföra Projektbildaren (en utbildning i samverkan med en av våra folkhögskolor där eleverna får utbildning i att driva ANT-projekt)
- Genomföra ledarutbildning kring barn som lever med beroende föräldrar
- Erfarenhetsutbyte ideella ledare
- Utbildning gruppledare för stödgruppsverksamhet – Junis Barnprogram
- Publicera material kring barn till beroende föräldrar på vår hemsida (inkl kommunkarta över var stödgrupper finns i landet)

Ovanstående aktiviteter har vi skickat in en ansökan till regeringen om i oktober 2008. Våra aktiviteter ska samordnas med Fryshuset, Hela människan, IOGT-NTO och UNF och deras aktiviteter som beskrivs i denna ansökan.

Förutom de aktiviteter som uppräknas här ovan önskar vi genomföra seminarier/ utbildningar i frågan kring barn till missbrukande föräldrar runt omkring i landet. Om vi erhåller medel till filmen år 2009 kan dessa seminarier och utbildningar genomföras 2010 och framåt.

UNF:

- Drogfria föreningar/samlingsplatser – UNF erbjuder en varierande återkommande drogfri lokal verksamhet för våra medlemmar runt om i landet.
- Kamratstödkurser – sker lokalt för alla våra medlemmar. Kursen ger dem en inblick i hur man är en bra kompis och att man inte är ensam om man är barn i missbruksmiljö.
- Julkursen - resa för ungdomar som inte vill fira jul hemma och vill lära sig mer om kamratstöd.
- Genomföra Projektbildaren (en utbildning i samverkan med en av våra folkhögskolor där eleverna får utbildning i att driva ANT-projekt)
- Gruppledarutbildningen – utbildningen vänder sig till den som önskar möta barn och ungdomar som far eller farit illa av någons alkohol- och drogberoende.
- Social samling – förbundet kommer att bjuda in alla de medlemmar som någon gång har deltagit i någon form av utbildning inom kamratstöd och/eller som är intresserad av UNF:s sociala arbete för att utvärdera och visionera

- Utbildning personal – vår personal på kansliet och våra lokalt utplacerade fältkonsulenter möter de här frågorna dagligen.
- Förortssatsning – Etablera UNF i storstädernas förorter och erbjuda verksamhet för en målgrupp som samhället har svårt att nå.

Nykterhetsrörelsens scoutförbund, NSF:

- Genomföra Projektbildaren (en utbildning i samverkan med en av våra folkhögskolor där eleverna får utbildning i att driva ANT-projekt, läsåret 08/09.)
- Genomföra ledarutbildning kring barn som lever med beroende föräldrar
- Genomföra ledarutbildning kring barn som lever med beroende föräldrar för personal anställda i Nykterhetsrörelsens Scoutförbund
- Erfarenhetsutbyte ideella ledare
- Huskuren, pedagogiskt material för familjen
- Genomföra aktiviteter, kolloverksamhet och läger för barn och ungdomar som lever med beroende föräldrar
- Genomföra kolloverksamhet och läger för familjer som lever i ett beroende

Mål

Vid projekttidens slut ska:

- Barngrupperna i landet ska vara fördubblade jämfört med projektstarten
- Fler aktörer i såväl kommunal som ideella organisationers regi ska kunna leda gruppverksamheter
- Fler aktörer, ideella organisationer, kyrkor, idrotten mm, ska erbjuda andra typer av verksamheter och stöd för barnen, öppna grupper, individuellt stöd, läger mm.
- Alla kommuner ska erbjuda gruppverksamhet för barnen. Kan vara med hjälp av annan kommun och i virtuell form som via internet.
- Varje län ska ha nätverk för gruppleddare
- Skapa ett nationellt nätverk för gruppleddare
- En per tusen vuxen invånare ska ha deltagit i utbildningen Vara Vettig Vuxen (se bilaga)
- Nå minst 200 personer i varje kommun med föreläsningar och seminarier
- Nätverk av vettiga vuxna i varje län
- Pensionärer är vettiga vuxna i skola, förskola, barnomsorg, är familjecoacher, kontaktpersoner via socialtjänsten etc.
- Chaplinnätverk på 10 platser i landet – nätverk av vuxna glömda barn
- Kända och okända vuxna glömda barn ska kliva fram och visa att det finns möjligheter
- I alla län finns ferieverksamhet för barn, ungdomar och föräldrar
- 2.400 personer har deltagit i forumteater som beskriver familjer i missbrukarmiljö

- Ett utökat utbud av drogfria mötesplatser för ungdomar
- Kamratstödkurser för ungdomar i hälften av länen.

Metod - Övergripande

1. *De projektägande organisationerna, Fryshuset, Hela Människan och IOGT-NTO, skapar nya egna och gemensamma verksamheter. Se ovan mål.*
2. *Nära samverkan med offentlig sektor, länsstyrelser, landsting och kommuner.*
Vi kommer samarbeta när länsstyrelser (länsamordnare), landsting (folkhälsan) och kommuner (folkhälsoplanerare, preventionssamordnare, rektorer). Det är viktigt att ideell sektor är en aktiv part i såväl länsövergripande som lokala nätverk.
3. *Nära samarbete med andra ideella organisationer som arbetar för barn som far illa.*
Samverkan och samarbete med alla ideella organisationer är självklar. Detta gäller såväl länsövergripande organisationer som lokala.
4. *Skapa samverkan mellan offentlig och ideell sektor.*
Det är av yttersta vikt att alla aktörer samverkar. Tillsammans är vi starkare och når längre. Det är nödvändigt att ideell sektor är en aktiv del i offentliga nätverk och tvärt om.
5. *Samla alla goda enskilda krafter som finns i kommunerna.*
Det är viktigt att engagera alla i samhället förutom offentlig sektor och ideella organisationer . Vår erfarenhet är att i varje kommun finns det personer som vill vara med i arbetet för de glömda barnen, särskilt de som har vuxit upp i dysfunktionella familjer.
6. *Kartlägga de kanaler som finns vars mål är att stödja de glömda barnen.*
Befintliga myndigheter, ideella organisationer och nätverk.

Samordning - Övergripande

Samordning sker så att:

- Ideell sektor i sin helhet samarbetar tillsammans
- Offentlig sektor samarbetar med ideell sektor.

Projektorganisation

Styrgrupp

Skapa en organisation bestående av Fryshuset, Hela Människan, IOGT-NTO rörelsen och representanter från offentlig sektor som t ex FHI.

Samarbets- och Referensgrupp

Gruppen kan bestå av Junis, UNF, KRIS, CAN, BRIS, BO, KSAN, Rädda Barnen, Kvinnojourer, Blå Bandet, pensionärsföreningar, Rotary, Lions, behandlingshem, familjehem, SKL, RF, SSR, studieförbund, verksamheter knutna till Ersta Vänpunkten och paraplyorganisationer som SLAN, Frivilligt Socialt Arbete, SAMBA.

Ekonomi

Ideell sektor behöver en egen pott pengar.

För att nå ovan mål behövs 50 milj. kr under en treårsperiod.

Budget – treårsperiod (budget i tusen kronor)

<i>Länsarbete</i> – regionkonferenser, nätverksbyggande Under en treårsperiod genomförs 2 konferenser per län	7.500´
<i>Kommunarbete</i> – utbildningar, seminarier/föreläsningar, nätverksbyggande, gruppverksamheter, handlingsplaner mm. En tredjedel av kommunerna nås varje år. Närliggande kommuner nås samtidigt	21.500´
<i>Projektorganisationerna</i> Fryshuset, Hela Människan och IOGT-NTO rörelsen Gemensam projektorganisation, läns- och kommunbesök, samordning, marknadsföring, framtagning av material, aktiviteter för att nå målen	18.000´
<i>Samarbetspartners</i> – Aktiviteter läggs ut på andra aktörer Till exempel kan KRIS skapa modeller för att få ungdomar till gruppverksamheterna	3.000´
Summa	50.000´

Uppföljning - Utvärdering

Ersta Sköndal Högskola – Utvärderaren kontaktad innan projektet börjar

Stockholm den 25 november 2008

Fryshuset

Hela Människan

IOGT-NTO rörelsen

Anders Carlberg

Greger Walve

Kathy Gyhlesten